

Psychiatrie als Science-Fiction

Dokter Mark Kinet
Hoofdgeneesheer

Pittem, 17 december 2009

**KLINIEK
SINT-JOZEF** VZW

CENTRUM VOOR PSYCHIATRIE
EN PSYCHOTHERAPIE PITTEM

De psychiatrische vooruitgang

- Na WOII psychofarmaca voor klassieke psychiatrische stoornissen
- Bewezen (kost)effectiviteit psychotherapie persoonlijkheidsstoornissen
- Evidence based criteria ipv kritiekloze kliniek/theorie
- Neurowetenschap overtuigt ongelovige Thomassen
- Moving pictures: geheugen, neuroplasticiteit
- Zichtbare invloed omgeving en therapie
- Gehechtheid en mentalisatie als protectie-/risicofactor
- Veerkracht en immuniteit

Veterinaire geneeskunde?

- Psychiatrie geeft de geest/psychiatry loses its mind
- Veterinaire geneeskunde?
- Antropologische differentie
- Biopsychosociaal model (Engel)
- Al het menselijke onlosmakelijk verknoopt
- Aanleg/aandrift, gehechtheid, subject en geschiedenis
- Dier geen geschiedenis, geen boodschap aan Ander
- Biologie en ethologie vs antropologie

Geest en natuur

- Te paard geest en natuurwetenschap: spagaat/grand écart
- Tellen en vertellen/compter et conter
- Geheugen en geschiedenis (hardware en software)
- Verklaren en begrijpen (Jaspers)
- Oorzaak vs samenhang
- 'Neuropsychology is admirable but it *excludes* the psyche' (Sacks)
- Kloof tussen verklaren en begrijpen als
- Centraal en funderend tekort van psychiatrie/het subject

Mensbeeld

- Waanzin en neurose als menselijk privilege (Hegel/Freud)
- Mens als ziek dier niet een maar twee met natuur
- Fundamentele disharmonie en onaangepastheid
- 'Reason is the slave of the passions' (Hume)
- 'De ziekte die mens heet' (Camon)
- Antropologische dimensie maakt psychiatrie problematisch
- Onderscheid normaal en abnormaal?
- Iedereen verboden/onmogelijke/krankzinnige/perverse dromen
- Psychopathologie als uitvergroting algemeen menselijke problemen

DSM

- Hippocrates: zieke vs ziekte
- Sydenham: ziektesoorten (cf Linnaeus)
- Duitse (nosologie) en Franse (traitement morale) psychiatrie
- latros philosophos en fenomenologie
- 1980 DSM III
- (Uitsluitend) Amerikaanse task force
- Vermijden subjectiviteit patiënt en clinicus
- Gemeenschappelijke taal en wetenschappelijke entrée
- FDA (thalidomide) en gezondheidsoverheden
- Industrieel economische logica
- Dwingend impact op wetenschap en publicaties

D(SM)bilisering

- Weg traditie, theorie, etiologie, psychoanalyse
- Weg neurose, hysterie, endon, homoseksualiteit (als stoornis)
- Symptomen zonder dynamiek of samenhang
- Lichamelijke wortels (lichaam naïef)
- Exponentiële toename etiketten 60-410
- Comorbiditeit en Big Macs
- Te sterk onderscheiden pathologie
- Mythe van specifieke farmaca (cf bacteriologie)
- Tonica vs antidepressiva, neuroleptica vs antipsychotica
- Atypische neuroleptica en aspecifieke factoren!
- Mythe van gestandaardiseerde behandelprotocollen

Onbehagen in de psychiatrie

- Objectiviteit vs (inter)subjectiviteit
- Verarming van de klinische ontmoeting
- Ahistorisme (Lacan) en decontextualisering (Verhaeghe)
- Techniciteit/medicalisering van het geluk
- Psychisch lijden is geen appendicitis
- Symptoom als oppervlakteverschijnsel diepere processen
- Lijden als weg naar wijsheid
- Weerstand van patiënt (en therapeut!)
- Impliciete normatieve idealen (productie/consumptie)
- Op naar Brave New World: 'A soma a day' (Verhaeghe)

Bedankt voor uw aandacht

**KLINIEK
SINT-JOZEF** VZW

CENTRUM VOOR PSYCHIATRIE
EN PSYCHOTHERAPIE PITTEM